

ČÍS. 50.

MÁSLOVKA ŘÍMSKÁ.

RÖMISCHE SCHMALZBIRNE. — BEURRÉ ROMAIN.

MÁSLOVKA ŘÍMSKÁ.

Původ a rozšíření.

Prastaré této hrušky není ani původ znám, rozšířena jest však ve všech zemích střední Evropy, kde se pěstuje ojedinele v domácích zahradách rolnických. Na Moravě se pěstuje taktéž od dávných dob a právě tak jako v jiných zemích i zde jen v zahradách rolnických. Obvykle ji nazývají pěstitelé i obchodníci „žlutka“, jméno to obdržela od své neobyčejně krásné žluté základní barvy. Není letní hrušky, která by se mohla rovnati zbarvením této. Jest také pro své krásné zbarvení velmi oblíbena u každého producenta i konsumenta. Do normálního výběru byla vřaděna, protože jest známa a oblíbena u pěstitelů a pak že jest to odrůda horská.

Poloha.

Strom roste dobře i v horských polohách a netřeba ho do zvlášť chráněných poloh vysazovati; snese i drsnější místa; místa ta nesmějí býti však vlhká.

Půda.

Půdu žádá hlubokou, propustnou a méně vlhkou, ve vlhkých půdách trpí často strupovitostí a plody jeho pukají.

Vzrůst.

Roste velmi bujně, vyvinuje se v mohutný strom, tvoří velkou, široce jehlancovitou korunu, silný kmen a silnou a řídkou kostru větvnatou. Letorosty vyvinuté vždy silné, rovné, světle šedonahnědlé barvy a se silným tečkováním. List má dost velký, vejčité podlouhlý, silný a zdravý. Strom ten, ač každoročně úrodný, jest po celý život zdravý, k čemuž přispívá obzvláště hutné složení jeho dřeva. Majitelé školek ho též mají rádi, poněvadž patří mezi nejlepší kmenotvorné odrůdy a možno ho pro mezišlechtění výhodně použiti. Místo měkkodřevé některé, třeba bujně rostoucí odrůdy hruškové, jako jest ku př. mestnice normanská a j., by se doporučovalo spíše tuto tvrdodřevou odrůdu pro mezišlechtění používati, zaručovala by mnohem vyšší stáří stromu než tyto, a školkaři by se dodělali také dobrých úspěchů.

Stanoviště.

Sází se do zahrad domácích, protože rodí ovoce až přílišně lákavé; když počíná se na stromě vybarvovati, jest strom z daleka viditelný a láká k sobě kde koho. Kdyby tedy byl vysazen na veřejná místa, trpěl by mnoho. Strom svým tvarem by se dobře hodil pro osazování návsí a náměstí; možná, kdyby si naň obyvatelstvo zvyklo a ovoce jeho, když by se hojně vysazoval, nebylo vzácné, že byl by pro tato místa velmi cenný.

Pěstuje se jen ve tvaru vysokokmenném a polokmenném.

Tvar stromu.

Ovoce rodí prostřední velikosti, pěkného, pravidelného hruškovitého tvaru; některé plody jsou dosti dlouhé, jiné opět krátké, ale pravidelnosti při tom netratí. Dobře vyvinutý a zbarvený plod vypadá jako uměle vyrobený a voskový. Velikost ani tvar se u této odrůdy nemění a neruší nikdy tak jako u jiných odrůd hruškových.

Ovoce.

Kalich jest otevřený, lístky jeho tuhé a jest v široké mělké prohlubince.

Kalich.

Stopku má dlouhou, silnou, dužnatou a křehkou; na stromě by držela v plodonoši dobře, avšak poněvadž jest dlouhá, křehká a plody těžké, lehce se za větrného počasí v půli zlomí a plod při pádu pod strom se lehce rozrazí. Proto nelze tuto odrůdu na místa bouřlivým větrům vystavená vysazovati.

Stopka.

Zbarvení plodu jest velmi krásné, při úplném uzrání jest základní barva jasně žlutá, až zlatožlutá, u plodů slunci vystavených jest však asi do polovice karmínovou a rumělkovou červení smytě krytá. U některých plodů jest též červeň žíhaná neb naopak tmavo- až hnědočervená. Plody ve stínu rostlé zůstávají citronově žluté bez červeně. Slupka jest silná, hladká a po otření až nápadně lesklá.

Barva.

Dužninu má skorem čistě bílou, jemnozrnnou, křehkou, chruplavou, méně šťavnatou neb máslovitou, chuti vonné a sladké. Požívati se musí dužnina před úplným uzráním, neboť uzralá úplně jest zmoučnatělá a muškátová vůně ztracena.

Dužnina.

Zraje koncem srpna a v chladnějších krajích až 15. září. Na stromě se vyvinují plody nestejně a musí se proto postupně protrhávati. Česati se má asi 10 až 14 dní dříve a nechá se ve sklepě neb v komoře dozrati. Čekati s česáním, až hrušky na stromě jsou žluté, jest nesprávné, neboť tou dobou již jsou přezralé. Tedy ještě úplně zelené a tvrdé nutno kliditi. Při česání jest třeba opatrně jednotlivé plody od plodonoše oddělit, aby křehké stopky se nepřelámaly.

**Dozrání
a česání.**

Dopravu na trh snáší ať nedozralá nebo dozralá bez zvláštních opatření vždy dobře. Svojí krásou jest ozdobou trhu a dobře se prodává. Obchodníci ovocem ze severních krajů ji kupují a vyvážejí do severních měst, kde se prodává za dosti vysoký obnos.

V domácnostech slouží jenom za ovoce tabulové. Pro konzervování ať toho neb onoho způsobu se nehodí.

Zužitkování.

MÁSLOVKA ŘÍMSKÁ.